

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY MIEJSKIEJ HAJNÓWKA NA LATA 2012- 2016

I. Wstęp

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2012 – 2016, opracowany został zgodnie z treścią Ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii oraz założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

1. Ocena sytuacji zagrożenia narkomanią

Problem narkomanii to problem społeczny dotyczący wszystkich środowisk, często związany jest z innym uzależnieniem w tym przede wszystkim z alkoholem. W ostatnich latach wzrosło wśród młodych ludzi zainteresowanie wszelkimi środkami odurzającymi (dopalacze), substancjami psychotropowymi i innymi środkami ogólnie nazywanymi narkotykami. Zapotrzebowanie na narkotyki widoczne jest w obserwowanym wzroście ich występowania i dostępności. Informacje te potwierdzają badania ankietowe prowadzone w szkołach, dane z policji, informacje prasowe i z ośrodków zajmujących się leczeniem i profilaktyką osób uzależnionych. Z informacji tych wynika, że coraz więcej uczniów ma kontakt z narkotykami. Stosunkowo łatwa dostępność i obniżające się (szczególnie tzw. "miękkich" narkotyków) ceny spowodowały, że skala zagrożenia wciąż rośnie. Obniżył się wiek (10-12 lat) pierwszych kontaktów z narkotykami lub innymi substancjami o podobnym działaniu.

Używanie narkotyków skutkuje różnymi problemami:

Prawne i społeczne: handel narkotykami, zatrzymania za posiadanie narkotyków, problemy z prawem w związku z bójkami, kradzieżami, wymuszeniami, by zdobyć pieniądze na narkotyki, prostytutka, prowadzenie samochodu, motocykla, roweru pod wpływem narkotyków co wiąże się z ryzykiem spowodowania wypadku, problemy w kontaktach z rodziną, znajomymi, brak czasu na nawiązywanie znajomości z osobami niebiorącymi, kłótnie.

Psychologiczne: zwiększenie drażliwości, agresywności, uszkodzenie logicznego myślenia, ryzyko HIV AIDS (przypadkowy seks), obniżony nastrój, myśli samobójcze, psychoza, ostre napady lęku, halucynacje, izolowanie się od ludzi, mogą nasilać się choroby: anoreksja, bulimia, zaburzenia zachowania, depresja, schizofrenia), zespół amotywacyjny, niedbałość o wygląd itp.

Zdrowotne: nigdy nie wiadomo, co zawierają narkotyki, często są domieszką innych toksycznych substancji; groźba przedawkowania, ryzyko zakażenia wirusem HIV, który atakuje układ odpornościowy i powoduje AIDS, ryzyko wirusowego zapalenia wątroby, niebezpieczeństwo uszkodzenia nerek, szpiku kostnego przy używaniu inhalantów (kleje, rozpuszczalniki; ryzyko udaru termicznego po przegrzaniu i odwodnieniu organizmu, przyspieszone bicie serca, trudności z oddychaniem, choroby przenoszone drogą płciową pojawiające się jako konsekwencja przypadkowego seksu, częste infekcje, śmierć, zawały serca, udary.

Mając świadomość istniejących zagrożeń, należy podjąć wszelkie działania, zwłaszcza profilaktyczne, zmierzające do ograniczenia rozpowszechniania i używania narkotyków.

W związku z tym opracowano Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2012-2016.

2. Główne cele, zadania i metody realizacji programu

Głównym celem programu jest profilaktyka i ograniczenie dostępności i używania narkotyków poprzez podejmowanie różnorodnych działań prowadzonych na terenie gminy. I tak w zakresie:

- 1) Zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem:
 - a) informowanie w miejscach publicznych za pomocą wydawanych ulotek, plakatów i broszur na temat narkomanii oraz możliwości jej leczenia,
 - b) współudział w finansowaniu działań terapeutycznych w placówkach odwykowych, w ramach którego można dofinansować program terapeutyczny.
- 2) Udzielania rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej polegającej na, udzielaniu rodzinom informacji, przez punkt konsultacyjno - informacyjny Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, o możliwości uzyskania fachowej pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 3) Prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych oraz innych form realizowanych w ramach programów opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez m.in.:
 - a) organizowanie spotkań ze specjalistami ds. narkomanii - szkolenia, warsztaty,
 - b) organizowanie przedstawień profilaktycznych w szkołach,
 - c) udział uczniów w przedstawieniach teatrów profilaktycznych,
 - d) promocja zdrowego stylu życia poprzez zajęcia sportowe w szkołach,
 - e) organizowanie czasu wolnego, pozalekcyjnego - kółka zainteresowań realizujące program profilaktyki,
 - f) działania profilaktyczne prowadzone przez szkoły: spotkania specjalistów z dziećmi, młodzieżą, rodzicami, nauczycielami, wyjazdy na imprezy, organizowanie konkursów plastycznych i literackich o tematyce antynarkotykowej,
 - g) diagnozowanie sytuacji rodzinnej dziecka, gdzie wystąpiłby problem narkomanii.
- 4) Wspomagania działań instytucji, organizacji pozarządowych i innych podmiotów (fizycznych i prawnych), służących rozwiązywaniu problemów związanych z narkomanią w ramach programów realizowanych przy udziale gminy.

- 5) Udzielania pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez wykorzystanie pracy socjalnej i kontraktu socjalnego obejmującego m.in.:
 - a) dofinansowanie obozów terapeutycznych prowadzonych według określonego programu terapeutycznego w zakresie uzależnień od narkotyków,
 - b) podejmowanie działań informacyjnych wśród rodziców.

Środki na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i są określone w budżecie na 2012 rok i lata następne.

II. Program obejmuje trzy obszary problemowe

Obszar problemowy 1

1. Zbyt niska społeczna świadomość zagrożeń związanych z problemem narkomanii:

- 1) Problem narkomanii nie jest głównym problemem w gminie,
- 2) Brak wiedzy i skutecznej edukacji rodziców na temat szkodliwości zażywania środków psychoaktywnych. Niska frekwencja rodziców na wywiadówkach oraz zebraniach rodzicielskich o tematyce szkoleniowej,
- 3) Małe zainteresowanie rodziców problemami dziecka, brak umiejętności komunikacyjnych rodziców (rodzice najczęściej zaczynają i kończą rozmowę z dzieckiem na pytaniu „co w szkole?” (nie słuchając odpowiedzi),
- 4) Rodzice nie stosują zasady „ograniczonego zaufania”(„kochaj i sprawdzaj”), bezgranicznie ufają swoim dzieciom,
- 5) Obserwując „dziwne” zachowania swego dziecka rodzice sprawdzają je pod kątem alkoholu, nie wyczuwając jego zapachu nie drążą tematu,

Obszar problemowy 2

2. Przyzwolenie społeczne na okazjonalne i eksperymentalne używanie środków psychoaktywnych przez młodzież gimnazjalną:

- 1) Poszukiwanie przez młodych ludzi zaspokojenia potrzeb znaczenia, bezpieczeństwa, akceptacji w grupie rówieśniczej o wzorcach zachowań społecznie nieakceptowanych przy braku zaspokajania tych potrzeb w domu rodzinnym,
- 2) Problemy osobiste w okresie adolescencji, z którymi nie umie sobie radzić młody człowiek,
- 3) Niska samoocena i brak pozytywnego wzmocnienia ze strony tak domu rodzinnego jak i szkoły,

- 4) Pogoń mediów za sensacją, brak rzetelnej informacji dotyczącej szkodliwości środków psychoaktywnych, programy i filmy pokazujące osoby ze świata show biznesu biorące narkotyki i osiągające sukcesy artystyczne,
- 5) Brak autorytetów, wzorców moralnych do naśladowania, brak systemów moralnych i światopoglądowych, które pozwoliłyby młodym ludziom na wybór własnej drogi życiowej,
- 6) Zaspakajanie wszelkich materialnych potrzeb dziecka przez rodziców, przy braku wiedzy o ich życiu wewnętrznym, co powoduje ich niedojrzałość społeczną i rodzi mechanizm ucieczki od świata dorosłych w świat narkotyków,
- 7) Moda na narkotyki,
- 8) Błędy wychowawcze szkoły, anonimowość uczniów, uprzedmiotowienie dziecka,

Obszar problemowy3

3. Używanie środków psychoaktywnych wśród młodzieży gimnazjalnej:

- 1) Nieskuteczna edukacja prowadzona w szkołach,
- 2) Nieskuteczne oddziaływanie wobec młodzieży okazjonalnie eksperymentującej z nielegalnymi substancjami psychoaktywnymi,
- 3) Podejmowanie przez media w sposób akcyjny i sensacyjny tematyki ryzykownego używania środków psychoaktywnych,
- 4) Ograniczona i mało skuteczna kontrola w trakcie imprez dla młodzieży - koncertów, dyskotek,
- 5) Niedoskonałość przepisów prawa w skutecznym kontrolowaniu i zwalczaniu problemu dystrybucji narkotyków,
- 6) Nieprzestrzeganie przepisów prawa przez właścicieli lokali gastronomicznych; brak skutecznych podstaw prawnych do egzekwowania przestrzegania przepisów prawa,
- 7) Niewystarczająca oferta alternatywnych form spędzania czasu wolnego, nieodpłatnych zajęć,
- 8) Brak monitoringu w szkołach, nieskuteczna kontrola osób obcych wchodzących na teren szkół,
- 9) Emigracja zarobkowa rodziców, wychowywanie dziecka „przez telefon” lub okazjonalnie, pozostawienie dziecka pod opieką jednego z rodziców bądź innych członków rodziny z jednej strony zwiększa poczucie wolności, z drugiej zaś strony zwiększa poczucie odrzucenia, osamotnienia, braku miłości,
- 10) Charakterystyczne dla wieku adolescencji poczucie „nieśmiertelności” i wynikająca z tego chęć podejmowania ryzyka,

11) Zażywanie narkotyków jako objaw buntu przeciwko światu dorosłych, chęć „zaćpania”, znalezienia się na granicy świadomości, ucieczki od życia.

III. Cele gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

PROBLEM GŁÓWNY

OKAZJONALNE I EKSPERYMENTALNE UŻYWANIE ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ MŁODZIEŻ

Problem główny jest problemem najwyższej rangi i biorąc pod uwagę realne możliwości naszych oddziaływań daje możliwość podjęcia skutecznych działań w celu zmniejszenia zjawiska okazjonalnego i eksperymentalnego używania środków psychoaktywnych przez młodzież gimnazjalną.

Pozostałe obszary problemowe nie będą stanowiły głównego obszaru naszych oddziaływań, jednak liczymy na to, iż oddziałując na młodzież celem zmniejszenia ilości okazjonalnego i eksperymentalnego zażywania środków psychoaktywnych jesteśmy w stanie pośrednio wpływać na zwiększenie społecznej świadomości zagrożeń związanych z problemem narkomanii jak też na spadek społecznego przyzwolenia na używanie środków psychoaktywnych. Związane jest to z planowanym oddziaływaniem tak na młodzież, jak również, w ramach pedagogizacji rodziców, na dorosłą populację mieszkańców naszego miasta.

W związku z powyższym długofalowym celem głównym Programu będzie:

ZMNIEJSZENIE ILOŚCI OKAZJONALNEGO I EKSPERYMENTALNEGO UŻYWANIA ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ MŁODZIEŻ

Cele szczegółowe:

1. Umiejętność radzenia z problemami oraz ze stresem. Nauczenie młodzieży postaw asertywnych. Kształtowanie pozytywnych wzorów moralnych, uczenie młodzieży dokonywania własnych wyborów.
2. Zwiększenie świadomości ryzyka zażywania środków psychoaktywnych.
3. Zmniejszenie dostępności do środków narkotycznych.
4. Zwiększanie wiedzy na temat specyfiki okresu dojrzewania
5. Rozwijanie indywidualnych zainteresowań młodzieży. Zwiększenie dostępności do nieodpłatnych, alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

Aby zamierzone cele były mierzalne powinny mieć wskaźniki realizacji i źródła pozyskania wskaźników. Dane te zostały zapisane poniżej w tabeli.

Cel szczegółowy	Wskaźnik	Źródło pozyskania wskaźnika
1. Umiejętność radzenia z problemami oraz ze stresem.	-Wzrost jakościowy i ilościowy wiedzy młodzieży na temat	-Większa liczba osób uczestniczących w programach,

Nauczenie młodzieży postaw asertywnych. Kształtowanie pozytywnych wzorów moralnych, uczenie młodzieży dokonywania własnych wyborów.	umiejętności radzenia sobie z problemami oraz ze stresem. -Wzrost wiedzy i umiejętności młodzieży w zakresie postaw asertywnych. - Spadek negatywnych zachowań. -Wzrost poczucia własnej wartości oraz zachowań społecznie akceptowanych wśród młodzieży. Nabycie umiejętności dokonywania własnych wyborów.	zajęciach warsztatowych, lekcjach do dyspozycji wychowawcy prowadzonych w szkołach lub przez instytucje partnerskie – dane pozyskane ze szkół i instytucji partnerskich. -Większa liczba młodzieży uczestnicząca w warsztatach umiejętności prospołecznych, programach psychoedukacyjnych w szkołach lub prowadzonych przez instytucje wspierające – dane pozyskane z w/w instytucji oraz z policji.
2.Zwiększenie świadomości ryzyka zażywania środków psychoaktywnych.	-Wzrost świadomości na temat ryzyka związanego z zażywaniem środków psychoaktywnych.	- Większa liczba osób uczestniczących w programach profilaktycznych, zajęciach warsztatowych, lekcjach do dyspozycji wychowawcy prowadzonych w szkołach lub przez instytucje partnerskie – dane pozyskane ze szkół i instytucji partnerskich. - Zwiększenie ilości publikacji w prasie lokalnej oraz lokalnej telewizji kablowej, jak też na stronie internetowej Urzędu Miasta Hajnówka – dane pozyskane z tych instytucji. - Druk i kolportaż ulotek tematycznych wśród młodzieży i dorosłych przy wsparciu szkół, instytucji partnerskich, w tym Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin – dane pochodzące z w/w instytucji.
3.Zmniejszenie dostępności do środków narkotycznych.	- Wzrost wiedzy rodziców nad wydatkami młodzieży. - Wiedza rodziców na temat grupy rówieśniczej, w której przebywają ich dzieci oraz miejsc ich przebywania. - Wzrost umiejętności komunikacyjnych i podążania za dzieckiem na linii rodzic – dziecko. - Wzrost współpracy rodzice–szkoła – policja. - Wzrost efektywności wykrywania przestępstw związanych z narkotykami oraz współpracy policji ze szkołami i instytucjami partnerskimi.	- Większa liczba rodziców uczestniczących w warsztatach umiejętności wychowawczych, szkoleniach, pogadankach, wywiadówkach, dniach otwartych szkoły; większa aktywność rodziców w wycieczkach, imprezach i uroczystościach szkolnych – dane pozyskane ze szkół. - Zwiększenie kontroli uczniów, zmniejszenie dostępu osób obcych do szkół. - Zwiększona wykrywalność przestępstw związanych z rozprowadzaniem narkotyków dzięki współpracy z instytucjami partnerskimi i rodzicami.

4. Zwiększanie wiedzy na temat specyfiki okresu dojrzewania.	- wzrost wiedzy rodziców na temat grupy rówieśniczej, w której przebywają ich dzieci oraz miejsc ich przebywania. - Wzrost umiejętności komunikacyjnych i podążania za dzieckiem na linii rodzic – dziecko. - Wzrost współpracy rodzice–szkoła.	- Większa liczba rodziców uczestniczących w warsztatach umiejętności wychowawczych, szkoleniach, pogadankach, wywiadówkach, dniach otwartych szkoły; większa aktywność rodziców w wycieczkach, imprezach i uroczystościach szkolnych – dane pozyskane ze szkół.
5. Rozwijanie indywidualnych zainteresowań młodzieży. Zwiększenie dostępności do nieodpłatnych, alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	-Wzrost wiedzy młodzieży na temat możliwości spędzania czasu wolnego; organizacja zajęć pozalekcyjnych zgodnych z oczekiwaniami i zainteresowaniami młodzieży.	- Wzrost liczby młodzieży uczestniczącej w różnorodnych zajęciach w szkołach i instytucjach partnerskich współpracujących w realizacji programu – dane pozyskane ze szkół i tych instytucji.

IV. Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Realizacji każdego z w/w celów służą różne zadania, które zaplanowane zostały w ramach profilaktyki pierwszorzędowej, a jej najważniejszymi celami jest promocja zdrowego stylu życia, opóźnienie wieku inicjacji narkotykowej, a przez to zmniejszenie ilości okazjonalnego i eksperymentalnego używania środków psychoaktywnych przez młodzież.

Budżet przewidziany na realizację poniższych zadań jest kwotą szacunkową, która w każdym roku realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2012- 2016 może być zmienna, gdyż uzależniona będzie od wysokości środków przyznanych na jego realizację w Preliminarzu Miejskiego Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi uchwalonego przez Radę Miasta Hajnówka oraz ze środków własnych Gminy Miejskiej Hajnówka.

CEL 1: Umiejętność radzenia z problemami oraz ze stresem. Nauczenie młodzieży postaw asertywnych. Kształtowanie pozytywnych wzorów moralnych, uczenie młodzieży dokonywania własnych wyborów.

L P	ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI I ICH ŹRÓDŁA	ODPOWIEDZIALN Y ZA REALIZACJĘ	TERMIN
1	Program profilaktyczny – PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ	1. Organizacja spotkań / ustalenie harmonogramu dla poszczególnych klas gimnazjalnych. 2. Przeprowadzenie zajęć rozwijających umiejętności	Program / tekst programu.	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni, osoby przeszkolone i przygotowane do prowadzenia programów.	Rok szkolny.

		interpersonalne, zachowania w sytuacjach trudnych, radzenia sobie ze stresem uczenia postaw asertywnych. 3. Ewaluacja działań.			
2	Cykl spotkań w ramach godzin wychowawczych – SPOTKANIE ZE SPECJALISTĄ DS.NARKOMANII	1. Organizacja spotkań / ustalenie harmonogramu dla poszczególnych klas gimnazjalnych. 2. Przeprowadzenie zajęć rozwijających umiejętności interpersonalne, zachowania w sytuacjach trudnych, radzenia sobie ze stresem, uczenia postaw asertywnych. 3. Ewaluacja działań.	Prezentacje multimedialne, ulotki, książki.	Wychowawca kasy w porozumieniu ze specjalistą ds. narkomanii	Rok szkolny.
3	Elementy programu profilaktycznego	1. Organizacja spotkań / ustalenie harmonogramu dla poszczególnych klas. 2. Przeprowadzenie zajęć rozwijających umiejętności interpersonalne, zachowania w sytuacjach trudnych, radzenia sobie ze stresem, uczenia postaw asertywnych. 3. Ewaluacja działań.	Program / tekst programu.	Pedagodzy szkolni, osoby przeszkolone i przygotowane do prowadzenia programów.	Rok szkolny.
4	Zajęcia rozwijające umiejętności interpersonalne, zachowania w sytuacjach podwyższonego ryzyka.	1. Organizacja spotkań / ustalenie harmonogramu dla poszczególnych klasach gimnazjalnych. 2. Przeprowadzenie zajęć rozwijających umiejętności interpersonalne, zachowania w sytuacjach trudnych, radzenia sobie ze stresem, uczenia postaw asertywnych. 3. Ewaluacja działań.	Książki dydaktyczne, prezentacje multimedialne, czasopisma	Wychowawcy klas, pedagodzy szkolni.	Rok szkolny.
5	Warsztat „ Jak być asertywnym ”.	Organizacja spotkań w zależności od zgłoszonych przez wychowawców potrzeb.	Program / tekst programu.	Osoby przeszkolone i przygotowane do prowadzenia programu /psychologowie z poradni pedagogiczno-psychologicznej/	Rok szkolny.

CEL 2: Zwiększenie świadomości ryzyka zażywania środków psychoaktywnych.

L P	ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI I ICH ŹRÓDŁA	ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	TERMIN
1	Szkolenie dla osób pracujących z młodzieżą uzależnioną od substancji psychoaktywnych.	1. Wybór trenera. 2. Organizacja szkolenia.	Szkolenie / treść szkolenia.	1.Koordynator MKRPA 2. Trener – realizator szkolenia	Rok 2012-2016
2	Szkolenia dla nauczycieli, którzy będą realizować profilaktykę narkotykową na spotkaniach z rodzicami.	1. Przegląd ofert 2.Dobór tematyki szkoleń. 3. Wybór trenera. 4. Organizacja szkoleń.	Szkolenia / treść szkoleń.	1.Koordynator MKRPA 2. Trener – realizator szkolenia 3. Funkcjonariusz Policji.	Rok szkolny.
3	Szkolenia dla rodziców w zakresie ryzyka zażywania środków psychoaktywnych.	1. Przegląd ofert 2.Dobór tematyki szkoleń. 3. Wybór trenera. 4. Organizacja szkoleń. 5. Prezentacje multimedialne dotyczące rodzajów narkotyków oraz wszelkich zagrożeń z nimi związane.	1. Szkolenia / treść szkoleń. 2. Płytki CD / rzutnik.	1.Koordynator MKRPA 2. Nauczyciel – realizator szkolenia. 3. Funkcjonariusz Policji.	Rok szkolny.
4	kolportaż ulotek informacyjnych dot. ryzyka zażywania środków psychoaktywnych	1. Nawiązanie współpracy z Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii 3. Kolportaż ulotek.	Treść ulotki	1.Koordynator MKRPA 2.Członkowie MKRPA	Rok 2012-2016
5	Nawiązanie współpracy z prasą lokalną i telewizją kablową.	1. Opracowanie treści komunikatów, informacji, publikacji dot. ryzyka zażywania środków psychoaktywnych 2. Emisja w telewizji kablowej. 3. Publikacje w prasie lokalnej. 4. Informacje na stronie internetowej Urzędu Miasta Hajnówka.	Treści komunikatów informacji i publikacji.	1.Koordynator MKRPA 2.Członkowie MKRPA.	Cały rok.

6	Realizacja elementów programu profilaktycznego	1. Organizacja spotkań / ustalenie harmonogramu dla poszczególnych klas. 2. Prowadzenie zajęć w zakresie ryzyka zażywania środków psychoaktywnych 3. Ewaluacja programu.	Program / tekst programu.	Pedagodzy szkolni, osoby przeszkolone i przygotowane do prowadzenia programów.	Rok szkolny.
7	Zajęcia warsztatowe, lekcje do dyspozycji wychowawcy, prowadzone w szkołach lub przez kompetentne osoby z instytucji partnerskich.	1. Organizacja spotkań / ustalenie harmonogramu dla poszczególnych klas. 2. Prowadzenie zajęć w zakresie ryzyka zażywania środków psychoaktywnych i odpowiedzialności prawnej.	Programy / treści programów.	Wychowawcy, pedagogzy szkolni, osoby przygotowane do prowadzenia programów, warsztatów, funkcjonariusze Policji.	Rok szkolny.

CEL 3: Zmniejszenie dostępności do środków narkotycznych.

L P	ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI I ICH ŹRÓDŁA	ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	TERMIN
1	Zacieśnienie współpracy z policją.	1. Monitoring problemu w szkołach. 2. Stały przepływ informacji między instytucjami partnerskimi o osobach podejrzewanych o kontakt z narkotykami. 3. Założenie antynarkotykowego telefonu zaufania.	1. Monitoring. 2. Treści informacji.	1. Przewodniczący MKRPA. 2. Koordynator MKRPA. 3. Dyrektorzy szkół. 4. Komenda Powiatowa Policji.	Rok 2012 - 2016
2	Szkolenia dla nauczycieli, którzy będą realizować profilaktykę narkotykową na spotkaniach z rodzicami, doskonalić umiejętności wychowawcze, poszerzać ich wiedzę z zakresu psychologii rozwojowej szczególnie o okresie adolescencji, poszerzać ich umiejętności	1. Przegląd ofert. 2. Dobór tematyki szkoleń. 3. Wybór trenera. 4. Organizacja szkoleń.	Szkolenia / treść szkoleń.	1. Koordynator MKRPA. 2. Trener – realizator szkolenia. 3. Funkcjonariusz Policji.	Rok szkolny.

	komunikacyjne.				
3	Szkolenia dla rodziców w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych, poszerzania wiedzy z zakresu psychologii rozwojowej szczególnie o okresie adolescencji, poszerzanie umiejętności komunikacyjnych.	1. Przegląd ofert. 2. Dobór tematyki szkoleń. 3. Wybór trenera. 4. Organizacja szkoleń. 5. Prezentacje multimedialne dotyczące rodzajów narkotyków oraz wszelkich zagrożeń z nimi związanych.	1. Szkolenia / treść szkoleń. 2. Płytki CD / rzutnik.	1. Koordynator MKRPA 2. Nauczyciel – realizator szkolenia. 3. Pedagog szkolny. 4. Funkcjonariusz Policji. 5. Osoby przygotowane do prowadzenia programów, warsztatów z instytucji partnerskich.	Rok szkolny.
4	Nawiązanie współpracy z prasą lokalną i telewizją kablową.	1. Opracowanie treści komunikatów, informacji, publikacji dot. działań prewencyjnych, komunikatów o sukcesach policji w zwalczaniu rozpowszechniania środków odurzających. 2. Emisja w telewizji kablowej. 3. Publikacje w prasie lokalnej. 4. Informacje na stronie internetowej Urzędu Miasta Hajnówka.	Treści komunikatów informacji i publikacji.	1. Komenda Powiatowa Policji. 2. Koordynator MKRPA 3. Członkowie MKRPA.	Cały rok
5	Działania zmierzające do uruchomienia Świetlicy lub Klubu dla młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym.	1. Wdrożenie działań o charakterze edukacyjno – wychowawczym mających na celu powrót do nauki w celu zdobycia zawodu i usamodzielnienia się. 3. Zapobieganie wśród młodych ludzi dysfunkcjom społecznym, tj. alkoholizm, narkomania, przestępczość. 4. Umożliwienie młodzieży korzystania z	1. Szkolenie w zakresie przygotowania projektu dofinansowywanego z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwoju Zasobów Ludzkich. 2. Treść programu. 3. Ewaluacja projektu.	1. Stowarzyszenie „Sami Sobie”. 2. Koordynator MKRPA. 3. Psychoterapeuta, socjoterapeuta 4. Psycholog. 5. MOPS. 6. POW. 7. Informatyk. 8. KPP.	2012r

		alternatywnych form spędzania czasu wolnego (siłownia, pracownia internetowa). 5. Umożliwienie młodzieży z korzystania ze specjalistycznej pomocy (psychoterapia, socjoterapia).			
--	--	--	--	--	--

CEL 4: Zwiększanie wiedzy na temat specyfiki okresu dojrzewania.

L P	ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI I ICH ŹRÓDŁA	ODPOWIEDZIALNY ZA REALIZACJĘ	TERMIN
1	Elementy programu profilaktycznego	1.Organizacja spotkań / ustalenie harmonogramu dla rodziców poszczególnych klas. 2. Prowadzenie zajęć w zakresie specyfiki okresu dojrzewania i umiejętności komunikacyjnych	Program / tekst programu.	Pedagodzy szkolni, osoby przeszkolone i przygotowane do prowadzenia programów.	Rok szkolny.
2	Edukacja pedagogiczna rodziców.	1.Organizacja spotkań 2. Prowadzenie zajęć w zakresie specyfiki okresu dojrzewania, teorii hierarchii potrzeb, warsztaty umiejętności wychowawczych, umiejętności komunikacyjnych.	Szkolenia / treść szkoleń.	1. Dyrektorzy szkół. 2. Pedagodzy szkolni 3.Wychowawcy klas. 4.Przedstawiciele instytucji partnerskich.	Cały rok

CEL 5: Rozwijanie indywidualnych zainteresowań młodzieży. Zwiększenie dostępności do nieodpłatnych, alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

L P	ZADANIE	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI I ICH ŹRÓDŁA	ODPOWIEDZIA LNY ZA REALIZACJĘ	BUDŻ ET	
1	Wspieranie aktywnego spędzania czasu wolnego przez młodzież.	1. Poszerzenie spektrum propozycji przez OSiR, HDK, instytucje oświatowe. 2. Rozpropagowanie powyższych propozycji wśród dzieci i młodzieży.	Plakaty, afisze informacyjne z ofertami.	1. Przewodniczący MKRPA 2. OSiR 3. HDK 4. Dyrektorzy szkół.		Cały rok
2	Organizacja oraz dofinansowywanie wypoczynku letniego i zimowego dla młodzieży.	1. Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych 2. Dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży organizowanych przez instytucje partnerskie.	1. Konkurs ofert. 2. Kwalifikacja dzieci.	1. MKRPA 2. Stowarzyszenia i instytucje składające oferty.		Okres ferii zimowych i wakacji
3	Organizacja zajęć pozalekcyjnych zgodnych z oczekiwaniami i zainteresowaniami młodzieży.	1. Zbieranie propozycji zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań od młodzieży. 2. Poszukiwanie prowadzących zajęcia.	Propozycje zajęć.	1. MKRPA 2. Dyrektorzy szkół. 3. Osoby prowadzące zajęcia.		Wrzesień / rok szkolny
4	Integracja rodziny poprzez udział w różnego rodzaju imprezach sportowo-rekreacyjnych organizowanych przez MKRPA i instytucje partnerskie.	1. Ogólnomiejskie imprezy integracyjne (zgodnie z propozycją zawartą w miejskim Programie Profilaktyki, Opieki nad Dzieckiem i Rodziną). 2. Rodzinny Rajd Rowerowy organizowany przez MKRPA. 3. Dni otwarte szkół.	1. Treści programów. 2. Treści ofert.	1. MKRPA 2. Dyrektorzy szkół		Cały rok

5. System monitoringu i ewaluacji.

SYSTEM MONITORINGU

Odpowiedzialnym za monitoring Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Miejskiej Hajnówka będzie pełnomocnik Burmistrza Miasta – Przewodniczący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , we współpracy z koordynatorem MKRPA.

6.SPIS PARTNERÓW:

1. Komenda Powiatowa Policji w Hajnówce
2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Hajnówce
3. Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej z uwzględnieniem Oddziału Psychiatryczny w Hajnówce i Poradnia Leczenia Uzależnień w Hajnówce
4. Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna
5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Hajnówce
6. Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Hajnówce
7. Hajnowski Dom Kultury w Hajnówce
8. Ośrodek Sportu i Rekreacji w Hajnówce
9. Placówki oświatowe w Hajnówce
10. Kuratorzy sądowi Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim
11. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Hajnówce
12. Hajnowskie Stowarzyszenie „SAMI SOBIE” w Hajnówce
13. Hajnowskie Stowarzyszenie Abstynentów; Klub Abstynentów „Dąb” w Hajnówce